Evropski parlament
2019-2024

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2022/0117(COD)

24.5.2023

MNENJE

Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

za Odbor za pravne zadeve

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Pripravljavka mnenja (*): Ramona Strugariu

(*) Postopek s pridruženimi odbori – člen 57 Poslovnika

PA_Legam

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti za Evropsko unijo niso nova težava. Njihovo število se v Evropi nenehno povečuje, kot je ugotovilo več neodvisnih organizacij, ki spremljajo ta pojav. Število raziskav in ozaveščenost o tej zadevi sta se povečala po umoru malteške raziskovalne novinarke Daphne Caruana Galizia oktobra 2017. V času njene smrti je bilo zoper njo vloženih 48 takih tožb. Ti zlorabljeni postopki so se po njeni smrti prenesli na njeno družino in ji povzročilo ogromno finančno in psihološko breme.

Raziskave, ki jih je izvedla koalicija proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti v Evropi (CASE), so pokazale, da se število takih tožb od leta 2016 stalno povečuje, pri čemer se je leta 2021 povečalo za več kot 400 %. Raziskava CASE poudarja, kako velika je težava in da so samo na Hrvaškem do aprila 2021 zabeležili skoraj 1000 aktivnih tožb proti medijem. V raziskavi so predstavljeni različni primeri iz več držav članic, kot so Poljska, Francija, Italija, Malta in Slovenija, kar kaže na evropsko razsežnost te težave in potrebo po skupni evropski rešitvi.

Strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti so lahko v celoti ali delno neutemeljene. Vendar sta skupni točki, značilni za te tožbe, zloraba sodnih postopkov in njihova uporaba v zvezi z udeležbo javnosti. Vložijo se torej za druge namene in ne za dejansko uveljavljanje, priznavanje ali uresničevanje pravice, njihov namen pa je preprečiti, omejiti ali kaznovati udeležbo javnosti. Z zlorabo pravosodnega sistema ne povzročajo le znatne finančne in psihološke škode za žrtve, temveč tudi omejujejo dostop do pravnega varstva za druge državljane, saj preobremenijo pravosodni sistem. Za take zahtevke je pogosto, vendar ne vedno, značilno neravnovesje moči. Tudi večje število postopkov, nesorazmernost zahtevka ter uporaba zavlačevanja in zlonamernih taktik so pokazatelji, da strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti pomenijo zlorabo. Z izbranim pristopom naj bi oblikovali jasno opredelitev, ki vključuje očitno neutemeljene zahtevke in zahtevke, ki imajo določeno pravno utemeljenost, vendar imajo zgoraj navedene značilnosti in vodijo v zlorabo pravic.

Žrtve strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti so lahko različni subjekti. Lahko so fizične ali pravne osebe, od novinarjev in medijskih hiš do aktivistov, urednikov, zagovornikov človekovih pravic in celo posameznikov. Tem je skupno udejstvovanje pri udeležbi javnosti. Te tožbe se lahko uporabijo neposredno ali posredno zoper vsakogar, ki sodeluje pri udeležbi javnosti, pa tudi zoper subjekte, ki so vključeni v pripravljalne ali podporne dejavnosti v zvezi s tem. S to direktivo se mora zagotoviti ustrezna zaščita za vse te kategorije.

Da bi to vprašanje obravnavali učinkovito in celovito, je treba tudi razširiti opredelitev udeležbe javnosti, in sicer ne le na dejavnosti, pri katerih se uveljavlja pravica do svobode izražanja in obveščanja, temveč tudi na dejavnosti, pri katerih se uveljavljajo druge pravice. V praksi se je pokazalo, da bi morala opredelitev vključevati neizčrpen seznam, ki bi med drugim zajemal svobodo združevanja in zbiranja ter akademske svoboščine. Glede na veliko število strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti zoper novinarje in medijske delavce je bistveno, da sta pluralnost in svoboda medijev zajeti v opredelitvi, kaj je zadeva javnega interesa, povezana z udejstvovanjem pri udeležbi javnosti.

Da bi imela ta direktiva želeni učinek glede zaščite tistih, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred zlorabljenimi pravdnimi postopki, mora biti v njenih določbah navedenih več

postopkovnih zaščitnih ukrepov, vključno z učinkovitim mehanizmom za zgodnjo zavrnitev, ki so na voljo po uradni dolžnosti ali na zahtevo tožene stranke. Dopustnost mehanizma za zgodnjo zavrnitev ne more biti pogojena z višjim pragom, kot je pri drugih postopkovnih zaščitnih ukrepih. Direktiva ne sme razlikovati med različnimi kategorijami strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. Da bi to dosegli, se mehanizem razširi in lahko do njega dostopajo vse žrtve strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. Predlagani pristop v zvezi s postopkovnimi zaščitnimi ukrepi in zlasti mehanizmom za zgodnjo zavrnitev je odpraviti razlikovanje Komisije med očitno neutemeljenimi in zlorabljenimi postopki.

Da bi bil mehanizem za zgodnjo zavrnitev učinkovit, dokazno breme za sodno presojo zadeve nosi tožeča stranka. Predlaga se pristop, da mora tožeča stranka z dokazom *prima facie* podpreti vsak element podlage za tožbo samo, kjer je razvidno, da zahtevek ni zloraba. S tem pragom se uravnotežijo pravice tožene stranke in pravice tožeče stranke do dostopa do sodnega varstva, saj je bila prvotna razpoložljivost mehanizma za zgodnjo zavrnitev opuščena le v očitno neutemeljenih primerih.

Predlog Komisije je odličen prvi korak k odpravi zlorabljenih pravdnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti in prihaja v času, ko se je na podlagi statističnih podatkov pokazala potreba po skupni evropski rešitvi. S predlogom pa bi rešili le majhen del težave, saj je pristojnost na ravni Unije omejena na zadeve postopkovnega prava. Zato je bistveno, da države članice sprejmejo dodatne ukrepe, ki dopolnjujejo ukrepe, sprejete na ravni Unije. Ob začetku veljavnosti te direktive države članice ne bi smele omejiti razširitve teh določb le na čezmejne primere v civilnih in gospodarskih zadevah, temveč bi jih morale razširiti tudi na domače primere in primere, za katere velja kazensko pravo. Hkrati bi morala Komisija po obdobju pregleda upoštevati tudi možnost, da se z ustreznimi pravnimi ukrepi obravnavajo kazenske zadeve strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti.

Da bi bil ta zakonodajni predlog učinkovit, je ključnega pomena tudi izvajanje priporočila, ki mu je priloženo. V zvezi s tem bi morale države članice razmisliti tudi o uvedbi namenskih pravil, ki bi urejala etične kodekse odvetnikov in drugih delavcev v pravni stroki, da bi sankcionirali sodelovanje pri vložitvi strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti ali poskusi, da se jih prikaže kot utemeljene zahtevke.

Kot naslednji korak bi morala Komisija naprej pregledati uredbi Bruselj Ia in Rim II, da bi obravnavala druge morebitne primere izbiranja najugodnejšega sodišča, ki jih ta direktiva ne zajema.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da upošteva naslednje predloge sprememb:

Predlog spremembe 1
Predlog direktive
Naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Predlog	Predlog
DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA	DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o zaščiti oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred ***očitno neutemeljenimi ali*** zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe ***javnost***)	o zaščiti oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe ***javnosti***)

Predlog spremembe 2
Predlog direktive
Navedba sklicevanja 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

Predlog spremembe 3
Predlog direktive
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(2) Člen 10(3) Pogodbe o Evropski uniji določa, da ima vsak državljan Unije pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) med drugim določa pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7), varstva osebnih podatkov (člen 8), svobode izražanja in obveščanja, kar vključuje spoštovanje svobode in pluralnosti medijev**,** (člen 11) ter do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča (člen 47).	(2) Člen 10(3) Pogodbe o Evropski uniji določa, da ima vsak državljan Unije pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) med drugim določa pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja (člen 7), varstva osebnih podatkov (člen 8), svobode izražanja in obveščanja, kar vključuje spoštovanje svobode in pluralnosti medijev (člen 11)**,** ***svobode zbiranja in združevanja (člen 12), svobode umetnosti in znanosti (člen 13)*** ter do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča (člen 47). ***Člen 12 Listine vsakomur izrecno zagotavlja pravico, da ustanovi sindikate in se včlani vanje, da bi zaščitil svoje interese, kar je še dodatno utrjeno v členu 28 Listine, ki***

zagotavlja pravico do kolektivnih pogajanj in ukrepov.

Predlog spremembe 4
Predlog direktive
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(3) Pravica do svobode izražanja in obveščanja, kakor je določena v členu 11 Listine, vključuje pravico do mnenja ter sprejemanja in širjenja vesti in idej brez vmešavanja javnih organov in ne glede na državne meje. Člen 11 Listine bi moral imeti enako vsebino in obseg kot člen 10 Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP) o svobodi izražanja, kot ga razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP).	(3) Pravica do svobode izražanja in obveščanja, kakor je določena v členu 11 Listine, vključuje pravico do mnenja ter sprejemanja in širjenja vesti in idej brez vmešavanja javnih organov in ne glede na državne meje. Člen 11 Listine bi moral imeti enako vsebino in obseg kot člen 10 Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP) o svobodi izražanja, kot ga razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP). ***Evropsko sodišče za človekove pravice dosledno obravnava pravico do svobode izražanja kot „bistveni temelj“ demokratične družbe, Listina in EKČP pa določata zelo široko pravico do svobodnega izražanja.***

Predlog spremembe 5
Predlog direktive
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(3a) Kot dosledno priznava sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi z razlago ustreznih določb EKČP, ob upoštevanju katerih se Listina razlaga in uporablja v skladu z njenim členom 52(3), je pravica do svobode izražanja in obveščanja tesno prepletena z uveljavljanjem drugih pravic in svoboščin, vključno s pravico do svobode zbiranja in združevanja ter svobodo umetnosti in znanosti, tudi akademsko svobodo. EKČP državam pogodbenicam nalaga tudi pozitivno obveznost, da varujejo svobodo in pluralnost medijev ter ustvarijo ugodno

okolje za sodelovanje v javnih razpravah.

Predlog spremembe 6
Predlog direktive
Uvodna izjava 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(3b) Pravica do svobode izražanja je temeljna pravica, ki jo je treba uresničevati v okviru načela „uravnoteženja pravic“, kakor je določeno v sodni praksi ESČP in v skladu s členom 54 Listine.

Predlog spremembe 7
Predlog direktive
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Namen te direktive je ***zagotoviti zaščito fizičnim in pravnim osebam***, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti pri zadevah v javnem interesu, zlasti ***novinarjem*** in ***zagovornikom*** človekovih pravic, pred sodnimi postopki***, ki se zoper njih začenjajo z namenom***, da se jih odvrne od udeležbe javnosti (splošno znanimi kot strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti (strategic lawsuits against public participation – SLAPP)).	(4) Namen te direktive je ***določiti minimalna pravila na ravni Unije, da se zagotovi zaščita fizičnih ali pravnih oseb***, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti pri zadevah v javnem interesu, zlasti ***novinarjev, medijskih hiš/organizacij, založnikov*** in ***zagovornikov človekovih pravic, vključno s civilno družbo, nevladnimi organizacijami in sindikati, ter raziskovalcev, akademikov ali umetnikov, zagovornikov*** človekovih***, okoljskih in ženskih*** pravic ***ter pravic LGBTIQ+***, ***aktivistov, sindikatov, blogerjev, žvižgačev ali politične opozicije*** pred sodnimi postopki ***proti njim, pa tudi grožnjami***, da se jih odvrne od udeležbe javnosti (splošno znanimi kot strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti (*strategic lawsuits against public participation – SLAPP*)).

Predlog spremembe 8
Predlog direktive
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(4a) Fizične in pravne osebe, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, imajo pomembno vlogo pri ohranjanju javne razprave, temeljnih pravic in demokratičnih vrednot, socialnem vključevanju, varstvu okolja in pravni državi, pa tudi pri krepitvi demokracije, enakosti spolov ter svobode in pluralnosti medijev v Uniji.

Predlog spremembe 9
Predlog direktive
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(5) Novinarji imajo pomembno vlogo pri spodbujanju javne razprave ter posredovanju in sprejemanju informacij, mnenj in idej. Bistveno je, da imajo na voljo dovolj prostora, da prispevajo k odprti, svobodni in pošteni razpravi ter da ***se borijo*** proti dezinformacijam, manipulacijam z informacijami in vmešavanju. Novinarji bi morali imeti možnost uspešno opravljati svojo dejavnost, da bi se državljanom v evropskih demokracijah zagotovil dostop do različnih mnenj.	(5) Novinarji imajo pomembno vlogo pri spodbujanju javne razprave ter posredovanju in sprejemanju informacij, mnenj in idej. ***Neodvisno, nepristransko, profesionalno in odgovorno novinarstvo ter dostop do pluralističnih informacij sta ključna stebra demokracije.*** Bistveno je, da imajo ***novinarji*** na voljo dovolj prostora, da prispevajo k odprti, svobodni in pošteni razpravi ter da ***poročajo svobodno brez pritiska, kar bo bistveno prispevalo k boju*** proti dezinformacijam, manipulacijam z informacijami in vmešavanju. Novinarji bi morali imeti možnost uspešno ***in brez bojazni*** opravljati svojo dejavnost, da bi se državljanom v evropskih demokracijah zagotovil dostop do različnih mnenj. ***Kljub temu se novinarji soočajo z vse težavnejšim okoljem za opravljanje svojega poklica, v katerem strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti skupaj s komercialnimi in političnimi pritiski, veliko delovno obremenitvijo, prekarnostjo ali samocenzuro resno ogrožajo dostop javnosti do informacij.***

Predlog spremembe 10
Predlog direktive
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(6) Zlasti preiskovalni novinarji imajo ključno vlogo ***v boju proti organiziranemu kriminalu***, ***korupciji*** in ***ekstremizmu***. Njihovo delo je zelo tvegano, soočajo pa se z vse številnejšimi napadi in nadlegovanjem. ***Da se jim omogoči opravljanje*** njihove ključne vloge nadzora nad zadevami v zakonitem javnem interesu***, je potreben zanesljiv sistem zaščitnih ukrepov***.	(6) Zlasti preiskovalni novinarji ***in medijske organizacije*** imajo ključno vlogo ***pri odkrivanju, med drugim organiziranega kriminala, zlorabe moči, korupcije***, ***poklicne malomarnosti, nepotizma, pojava vrtljivih vrat, kršitev temeljnih pravic*** in ***nasilnega ekstremizma***. Njihovo delo je zelo tvegano, soočajo pa se z vse številnejšimi napadi***, usmrtitvami, grožnjami, ustrahovanjem*** in nadlegovanjem. ***Potreben je trden sistem zaščitnih ukrepov in zaščite, vključno z zaščito njihove fizične varnosti in življenja ter preiskovanjem njihovih umorov, ki bo preiskovalnim novinarjem omogočil izpolnjevanje*** njihove ključne vloge nadzora nad zadevami v zakonitem javnem interesu ***brez bojazni pred kaznovanjem zaradi iskanja resnice in obveščanja javnosti***.

Predlog spremembe 11
Predlog direktive
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(7) V evropskih demokracijah imajo pomembno vlogo tudi zagovorniki človekovih pravic, zlasti pri zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic, demokratičnih vrednot, socialne vključenosti, varstva okolja in pravne države. Morali bi imeti možnost, da brez bojazni pred ustrahovanjem dejavno sodelujejo v javnem življenju ter izrazijo svoje mnenje tako o političnih zadevah kot v postopkih odločanja. Zagovorniki človekovih pravic so posamezniki ali organizacije, ki se ukvarjajo z varstvom temeljnih in različnih drugih pravic, kot so okoljske in podnebne pravice, pravice	(7) V evropskih demokracijah imajo pomembno vlogo tudi zagovorniki človekovih pravic, zlasti pri zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic, demokratičnih vrednot, socialne vključenosti, varstva okolja***, enakosti spolov*** in pravne države. Morali bi imeti možnost, da brez bojazni pred ustrahovanjem dejavno sodelujejo v javnem življenju***, spodbujajo odgovornost*** ter izrazijo svoje mnenje tako o političnih zadevah kot v postopkih odločanja. Zagovorniki človekovih pravic so posamezniki***, skupine*** ali organizacije, ki se ukvarjajo z varstvom temeljnih in

žensk, pravice LGBTIQ, pravice ljudi z manjšinskim rasnim ali etničnim poreklom, pravice delavcev ali verske svoboščine. ***Tudi*** drugi udeleženci javne razprave, kot so akademiki in ***raziskovalci***, si zaslužijo ustrezno zaščito.	različnih drugih pravic, kot so ***državljanske, politične, ekonomske, socialne, kulturne,*** okoljske in podnebne pravice, pravice žensk, pravice LGBTIQ, pravice ljudi z manjšinskim rasnim ali etničnim poreklom, pravice delavcev***,*** ***pravice sindikatov*** ali verske svoboščine. Drugi udeleženci javne razprave, kot so akademiki***, raziskovalci, umetniki, žvižgači*** in ***politična opozicija ter posamezniki***, si ***prav tako*** zaslužijo ustrezno zaščito***, saj se tudi proti njim vlagajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti***.

Predlog spremembe 12
Predlog direktive
Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(7a) Akademiki in raziskovalci, ki uveljavljajo svojo pravico in obveznost, da se izražajo na svojem strokovnem področju, bistveno prispevajo k javni razpravi in razširjanju znanja ter zagotavljajo, da je osnova za demokratično razpravo utemeljena. Uporaba pravnih instrumentov za namene ustrahovanja, katerih namen je akademikom in raziskovalcem preprečiti obveščanje o zadevah, povezanih z njihovimi znanstvenimi dejavnostmi, je neposredna kršitev akademske svobode in ogroža ključno vlogo akademikov na vseh področjih dela, vključno z bojem proti dezinformacijam in napačnim informacijam.

Predlog spremembe 13
Predlog direktive
Uvodna izjava 7 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(7b) Tudi okoljevarstveniki imajo ključno vlogo pri varstvu temeljnih pravic

	in doseganju okoljskih ciljev, ki jih je določila Evropska unija, in se jih v nobenem primeru ne preganja ali nadleguje zaradi sodelovanja pri dejavnostih za varstvo človekovih pravic ter okoljskih in podnebnih pravic. Okoljevarstveniki so v zadnjih letih vedno bolj pogoste žrtve ubojev, groženj, nadlegovanja, ustrahovanja, blatenja, inkriminacije in sodnega nadlegovanja.

Predlog spremembe 14
Predlog direktive
Uvodna izjava 7 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(7c) Tudi zagovorniki pravic žensk in LGBTIQ+ imajo ključno vlogo pri spodbujanju in zaščiti enakosti spolov ter pri zagotavljanju podpore in zaščite žrtvam nasilja na podlagi spola. Zagovorniki pravic žensk in oseb LGBTIQ+ in organizacije za njihove pravice so vse bolj ogroženi in se soočajo z grožnjami, tudi s smrtjo, ter nasiljem, kar vodi v samocenzuro. V zadnjih letih se strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti vse pogosteje uporabljajo za kriminalizacijo solidarnosti, pa tudi zoper zagovornike pravic žensk, enakosti spolov in pravic LGBTIQ+, da bi se preprečil napredek pri doseganju enakosti spolov, pri čemer se vse bolj dvomi v njihovo vlogo javnih nadzornih organov in prispeva h krčenju prostora za civilno družbo v Uniji.

Predlog spremembe 15
Predlog direktive
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(9) Za spodbujanje tega okolja je pomembno, da se novinarje in zagovornike	(9) Za spodbujanje tega okolja je pomembno, da se ***fizične in pravne osebe,***

človekovih pravic zaščiti pred sodnimi postopki za onemogočanje udeležbe javnosti. ***Taki sodni*** postopki se ne ***začnejo*** zaradi dostopa do sodnega varstva, temveč ***zaradi utišanja javne razprave***, ***običajno z nadlegovanjem*** in ***ustrahovanjem***.

ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, zlasti novinarje***, žvižgače, aktiviste, akademike, raziskovalce, umetnike*** in zagovornike človekovih pravic***, vključno z organizacijami civilne družbe in sindikati,*** zaščiti pred sodnimi postopki za onemogočanje udeležbe javnosti. ***S temi sodnimi*** postopki se ne ***začne*** zaradi dostopa do sodnega varstva, ***da bi se dejansko uveljavljala, priznala ali uresničevala pravica,*** temveč ***da bi preprečili, omejili ali kaznovali udeležbo javnosti, s čimer bi na koncu utišali javno razpravo ter preprečili preiskave in poročanje o kršitvah prava Unije in nacionalnega prava***, ***korupciji ali drugih zlorabah. Pri teh praksah se pogosto uporabljata nadlegovanje*** in ***ustrahovanje***.

Predlog spremembe 16
Predlog direktive
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(10) Strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti pogosto vlagajo vplivni subjekti, na primer ***posamezniki,*** lobistične skupine, korporacije in ***državni*** organi. ***Pogosto je*** pri tem prisotno neravnovesje moči med strankama, pri čemer ima tožeča stranka močnejši finančni ali politični položaj kot tožena. ***Čeprav tako*** neravnovesje moči ***pri*** tovrstnih ***primerih*** ni ***nepogrešljivo***, ***pa*** se ***ob njegovi*** prisotnosti znatno povečajo škodljivi in zastraševalni učinki sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti.	(10) Strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti pogosto vlagajo vplivni ***posamezniki ali*** subjekti, na primer lobistične skupine, korporacije***, javni uslužbenci, subjekti pod javnim nadzorom, vštevši s politiki*** in ***pravosodnimi*** organi***, ki poskušajo preprečiti javno razpravo***. ***Žrtve teh tožb so lahko tožene zaradi izražanja kritičnih stališč o ravnanju ali obsojanja nepravilnosti,*** pri tem ***pa je pogosto*** prisotno neravnovesje moči med strankama, pri čemer ima tožeča stranka močnejši finančni ali politični položaj kot tožena. Neravnovesje moči ***je pomemben in ponavljajoč se del*** tovrstnih ***primerov, vendar ni nujno prisoten v nekaterihprimerih, ki izpolnjujejo merila za strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, če so prisotni drugi elementi, značilni za te tožbe. Primere, v katerih ni neravnovesja moči, bi bilo treba razlagati previdno, da ne bi nevladnih***

	organizacij, zagovornikov človekovih pravic, aktivistov, novinarjev in drugih, ki se v dobri veri obrnejo na sodišča, da bi se branili pred obrekljivimi komentarji vplivnih akterjev, zlonamerno obtožili uporabe strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti. Ob prisotnosti ***neravnovesja moči se*** znatno povečajo škodljivi in zastraševalni učinki sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti.

Predlog spremembe 17
Predlog direktive
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(11) Sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti lahko negativno vplivajo na verodostojnost in ugled ***novinarjev in zagovornikov človekovih pravic*** ter izčrpajo njihove finančne in druge vire. Zaradi takih postopkov se lahko odloži ali popolnoma prepreči objava informacij o zadevah v javnem interesu. Trajanje postopkov in finančni pritisk lahko zastraševalno vplivata na novinarje in zagovornike človekovih pravic. Obstoj takih praks ima lahko tako odvračilni učinek na njihovo delo, saj prispeva k samocenzuri v pričakovanju morebitnih prihodnjih sodnih postopkov, kar vodi v osiromašenje javne razprave v škodo družbe kot celote.	(11) Sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti lahko negativno vplivajo na verodostojnost in ugled ***fizičnih ali pravnih oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti,*** ter izčrpajo njihove finančne in druge vire ***in jim povzročijo psihološko škodo***. Zaradi takih postopkov se lahko odloži ali popolnoma prepreči objava informacij o zadevah v javnem interesu. Trajanje postopkov in finančni pritisk lahko zastraševalno vplivata na novinarje***, žvižgače, aktiviste, akademike, raziskovalce, umetnike*** in zagovornike človekovih pravic***, vključno s civilno družbo, nevladnimi organizacijami in sindikati, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti***. Obstoj takih praks ima lahko tako odvračilni učinek na njihovo delo, saj prispeva k samocenzuri v pričakovanju morebitnih prihodnjih sodnih postopkov, kar vodi v osiromašenje javne razprave v škodo družbe kot celote.

Predlog spremembe 18
Predlog direktive
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(12) Osebe, zoper katere se vlagajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, se pogosto hkrati soočajo z več sodnimi postopki, včasih začetimi v več jurisdikcijah. Postopki, ki se začnejo v jurisdikciji ene države članice zoper osebo s stalnim prebivališčem v drugi državi članici, so za toženo stranko običajno bolj zapleteni in dražji. Tožeče stranke lahko pri strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti uporabijo tudi procesna orodja za podaljšanje trajanja postopkov in zvišanje pravdnih stroškov ter začnejo postopke v jurisdikciji, za katero menijo, da bo za njihovo zadevo ugodna, ne pa pri sodišču, ki je najprimernejše za obravnavo zahtevka. Take prakse tudi nepotrebno in škodljivo obremenjujejo nacionalne sodne sisteme.	(12) Osebe, zoper katere se vlagajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, se pogosto hkrati soočajo z več sodnimi postopki, ***ki so lahko civilni, upravni ali kazenski oziroma kombinacija le-teh,*** včasih začetimi v več jurisdikcijah***. Večina primerov zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti naj bi bila kazenskih in domačih***. Postopki, ki se začnejo v jurisdikciji ene države članice zoper osebo s stalnim prebivališčem v drugi državi članici, so za toženo stranko običajno bolj zapleteni in dražji. Tožeče stranke lahko pri strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti uporabijo tudi procesna orodja za podaljšanje trajanja postopkov in zvišanje pravdnih stroškov ter začnejo postopke v jurisdikciji, za katero menijo, da bo za njihovo zadevo ugodna, ne pa pri sodišču, ki je najprimernejše za obravnavo zahtevka. ***Trajanje postopkov, finančni pritisk in grožnja s sankcijami, še posebej kazenskimi, so močna orodja za ustrahovanje in utišanje kritičnih glasov.*** Take prakse tudi nepotrebno in škodljivo obremenjujejo nacionalne sodne sisteme ***in vodijo do nepravilne uporabe njihovih sredstev***.

Predlog spremembe 19
Predlog direktive
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(13) Zaščitni ukrepi iz te direktive bi se morali uporabljati za vse fizične ali pravne osebe za njihovo udejstvovanje pri udeležbi javnosti. Ščititi bi morali tudi fizične ali pravne osebe, ki poklicno ali osebno zagotavljajo podporo, pomoč, blago ali storitve drugim osebam za namene, ki so neposredno povezani z udeležbo javnosti pri zadevah v javnem	(13) Zaščitni ukrepi iz te direktive bi se morali uporabljati za vse fizične ali pravne osebe za njihovo ***neposredno ali posredno*** udejstvovanje pri udeležbi javnosti. Ščititi bi morali tudi fizične ali pravne osebe, ki poklicno ali osebno zagotavljajo podporo, pomoč, blago ali storitve drugim osebam za namene, ki so neposredno povezani z udeležbo javnosti pri zadevah v javnem

interesu. To vključuje na primer ponudnike internetnih storitev, založniške hiše ali tiskarne, ki se soočajo s sodnimi postopki ali grožnjami z njimi zaradi zagotavljanja storitev osebi, zoper katero je začet sodni postopek.	interesu. To vključuje na primer ***družinske člane, medijske hiše,*** ponudnike internetnih storitev, založniške hiše ali tiskarne, ki se soočajo s sodnimi postopki ali grožnjami z njimi zaradi ***nudenja pomoči oziroma*** zagotavljanja ***podpore ali*** storitev osebi, zoper katero je začet sodni postopek.

Predlog spremembe 20
Predlog direktive
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(13a) Cilj te direktive je tudi odvračanje od zlorabe predkazenskih postopkov, kot so opozorilna pisma in zahteve po prenehanju delovanja, ki se uporabljajo za utišanje fizičnih in pravnih oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti. Direktiva s tem, da fizičnim in pravnim osebam, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, daje orodja za učinkovit boj proti zlorabljenim zahtevkom na sodiščih, prispeva tudi k preprečevanju uporabe takšnih taktik ustrahovanja.

Predlog spremembe 21
Predlog direktive
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(14) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse vrste pravnih zahtevkov ali tožb civilne ali gospodarske narave s čezmejnimi posledicami, ne glede na naravo sodišča. ***To*** vključuje civilne zahtevke, vložene v okviru kazenskih postopkov. Prav tako vključuje začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, nasprotne tožbe ter druge posebne vrste pravnih sredstev, ki so na voljo na podlagi drugih instrumentov.	(14) Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse vrste pravnih zahtevkov ali tožb civilne ali gospodarske narave s čezmejnimi posledicami, ***tudi zahtevke, ki so v teku na nacionalnih sodiščih ob začetku njene veljavnosti,*** ne glede na naravo sodišča. ***Sodni postopki na podlagi te direktive vključujejo vse postopke pred sodiščem v civilnih zadevah, vključno z zahtevki v skrajšanem postopku, kot so sodne odredbe.*** Vključuje ***tudi*** civilne zahtevke, vložene v okviru kazenskih

postopkov***, saj gre v njihovem bistvu za civilne in ne kazenske zahtevke***. Prav tako vključuje začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, nasprotne tožbe ter druge posebne vrste pravnih sredstev, ki so na voljo na podlagi drugih instrumentov.

Predlog spremembe 22
Predlog direktive
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(16) Udeležba javnosti bi morala pomeniti vsako izjavo ali dejavnost fizične ali pravne osebe, ki je izražena ali se izvaja ob uveljavljanju ***pravice*** do svobode izražanja in obveščanja o zadevi v javnem interesu, kot so ustvarjanje, razstava, oglaševanje ali druga promocija novinarskih, političnih, znanstvenih, akademskih, umetniških***, komentarnih*** ali satiričnih sporočil, publikacij ali del, ter vsa s tem neposredno povezana pripravljalna, podporna ali pomožna ravnanja. Lahko zajema tudi dejavnosti, povezane z uveljavljanjem pravice do svobode združevanja in mirnega zbiranja, kot so organizacija dejavnosti lobiranja, demonstracij in protestov oziroma udeležba pri njih, ali dejavnosti, ki izhajajo iz uveljavljanja pravice do dobrega upravljanja in pravice do učinkovitega pravnega sredstva, kot so vlaganje pritožb, peticij ali upravnih in sodnih zahtevkov ter udeležba na javnih obravnavah. ***Udeležba javnosti bi morala zajemati tudi pripravljalna, podporna ali pomožna ravnanja, ki so neposredno in neločljivo povezana z zadevno izjavo ali dejavnostjo in zoper katera se začenjajo sodni postopki z namenom omejevanja udeležbe javnosti. Poleg tega lahko zajema druge dejavnosti, namenjene obveščanju ali vplivanju na javno mnenje ali spodbujanju ukrepanja javnosti, vključno z dejavnostmi katerega koli zasebnega ali javnega subjekta v zvezi z vprašanji v***	(16) Udeležba javnosti bi morala pomeniti vsako izjavo ali dejavnost fizične ali pravne osebe, ki je izražena ali se izvaja ob uveljavljanju ***temeljnih in človeških pravic, kot je pravica*** do svobode izražanja in obveščanja o zadevi v javnem interesu, kot so ustvarjanje, razstava, oglaševanje ali druga promocija novinarskih ***vsebin, novic in aktualnih zadev***, političnih, znanstvenih, akademskih, umetniških ali satiričnih sporočil ***in komentarjev***, publikacij ali del, ter vsa s tem neposredno povezana pripravljalna, podporna ali pomožna ravnanja. ***Prihodnji javni interes se nanaša na dejstvo, da zadeva morda še ni v javnem interesu, vendar se to lahko zgodi, ko se javnost z njo seznani, na primer prek objave ali individualne pritožbe. Udeležba javnosti*** zajema tudi dejavnosti, povezane z uveljavljanjem ***akademske in umetniške svobode,*** pravice do svobode združevanja in mirnega zbiranja, kot so organizacija dejavnosti lobiranja, demonstracij in protestov oziroma udeležba pri njih, ali dejavnosti, ki izhajajo iz uveljavljanja pravice do dobrega upravljanja in pravice do učinkovitega pravnega sredstva, kot so vlaganje pritožb, peticij ali upravnih in sodnih zahtevkov ter udeležba na javnih obravnavah.

javnem interesu, kot so organizacija raziskav, anket, kampanj ali katerih koli drugih kolektivnih ukrepov ali udeležba pri njih.

Predlog spremembe 23
Predlog direktive
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(16a) Udeležba javnosti bi morala zajemati tudi pripravljalna, podporna ali pomožna ravnanja, ki so neposredno in neločljivo povezana z zadevno izjavo ali dejavnostjo. Te dejavnosti bi morale neposredno zadevati specifično dejanje udeležbe javnosti, tudi tiste, ki temeljijo na pogodbeni povezavi med osebo, ki se udejstvuje pri udeležbi javnosti, in osebo, ki izvaja pripravljalna, podporna ali pomožna ravnanja. Poleg tega lahko zajema druge dejavnosti, namenjene obveščanju ali vplivanju na javno mnenje ali ukrepanje javnosti, vključno z dejavnostmi katerega koli zasebnega ali javnega subjekta v zvezi z vprašanji v javnem interesu, kot so organizacija raziskav, anket, kampanj ali katerih koli drugih kolektivnih ukrepov ali udeležba pri njih. Vložitev tožb ne proti osebi, ki se udejstvuje pri udeležbi javnosti, temveč proti medijski organizaciji, kot je spletna platforma, na kateri objavljajo svoje delo, ali proti podjetju, ki tiska besedilo, ali trgovini, ki prodaja besedilo, je lahko učinkovit način utišanja udeležbe javnosti, saj brez takih storitev mnenj ni mogoče objaviti in zato ne morejo vplivati na javno razpravo.

Predlog spremembe 24
Predlog direktive
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(17) Udeležba javnosti običajno ne bi smela zajemati dejavnosti komercialnega oglaševanja in trženja***, ki se običajno ne izvajajo ob uveljavljanju svobode izražanja in obveščanja***.	(17) Udeležba javnosti običajno ne bi smela zajemati dejavnosti komercialnega oglaševanja in trženja.

Predlog spremembe 25
Predlog direktive
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(18) Pojem zadeve v javnem interesu bi moral zajemati tudi kakovost, varnost ali druge pomembne vidike blaga, proizvodov ali storitev, kadar so ti pomembni za javno zdravje, varnost, okolje, podnebje ali uveljavljanje temeljnih pravic. Povsem individualni spor med potrošnikom in proizvajalcem ali ponudnikom storitev v zvezi z blagom, proizvodom ali storitvijo bi moral biti zajet le, kadar ima zadeva elemente javnega interesa, na primer v zvezi s proizvodom ali storitvijo, ki ***ne izpolnjuje okoljskih*** ali ***varnostnih standardov***.	(18) Pojem zadeve v javnem interesu bi moral zajemati tudi kakovost, varnost ali druge pomembne vidike blaga, proizvodov ali storitev, ***vključno z okoliščinami, v kateri so proizvedeni oziroma se opravljajo,*** kadar so ti pomembni za javno zdravje, varnost, okolje, podnebje***, pravno državo*** ali uveljavljanje temeljnih pravic***, vštevši delavske pravice, medijsko svobodo in pluralizem, nediskriminacijo, enakost spolov in zaščito pred nasiljem zaradi spola***. Povsem individualni spor med potrošnikom in proizvajalcem ali ponudnikom storitev v zvezi z blagom, proizvodom ali storitvijo bi moral biti zajet le, kadar ima zadeva elemente javnega interesa, na primer v zvezi s proizvodom ali storitvijo, ki ***ni v skladu z okoljskimi ali varnostnimi standardi, delavskimi pravicami, pravicami potrošnikov*** ali ***človekovimi pravicami, tudi z načelom nediskriminacije***.

Predlog spremembe 26
Predlog direktive
Uvodna izjava 19 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(19a) Stvar javnega interesa so tudi obtožbe o korupciji, goljufiji, pranju

denarja, poneverbi, izsiljevanju, prisili, spolnem nadlegovanju in nasilju na podlagi spola ali drugih oblikah ustrahovanja in kriminala, vključno s kaznivi dejanji zoper okolje. Za stvar javnega interesa prav tako štejejo dejavnosti za zaščito vrednot iz člena 2 PEU, da se javnosti zagotovi ali olajša dostop do informacij z namenom boja proti dezinformacijam, ter znanstvene in raziskovalne dejavnosti.

Predlog spremembe 27
Predlog direktive
Uvodna izjava 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(20) Zlorabljeni sodni postopki običajno vključujejo taktike, ki se v pravdnih postopkih uporabljajo v slabi veri, kot so zavlačevanje postopkov, povzročanje nesorazmernih stroškov toženi stranki v postopku ali izbiranje najugodnejšega sodišča. Te taktike tožeče stranke uporabljajo za druge namene kot za uveljavljanje dostopa do sodnega varstva. Take taktike se pogosto, čeprav ne vedno, združujejo z različnimi oblikami ustrahovanja, nadlegovanja ali groženj.	(20) ***Za zlorabljene sodne postopke je značilno, da je njihov glavni namen preprečiti, omejiti ali kaznovati udeležbo javnosti ali doseči zastraševalni učinek na udeležbo javnosti v določeni zadevi, torej gre za zlorabo materialnega ali procesnega prava. Glavno načelo pravne države je, da pravic ni mogoče uveljavljati na način, ki pomeni zlorabo, kar je recimo določeno v členu 54 Listine in členu 17 EKČP. Da gre za zlorabljen sodni postopek, je treba določiti glede na vse okoliščine tožbe.*** Zlorabljeni sodni postopki običajno vključujejo taktike, ki se v pravdnih postopkih uporabljajo v slabi veri, kot so ***pretirani ali nesorazmerni odškodninski zahtevki, zahtevanje nesorazmernih predhodnih omejevalnih ukrepov,*** zavlačevanje postopkov, ***več začetih postopkov v podobnih zadevah,*** povzročanje nesorazmernih stroškov toženi stranki v postopku ali izbiranje najugodnejšega sodišča. ***Pri ugotavljanju zlorabljenih sodnih postopkov bi bilo treba upoštevati tudi preteklo ravnanje tožeče stranke in zlasti morebitno preteklo pravno ustrahovanje. Predhodna zgodnja zavrnitev podobnega zahtevka kot zlorabljenega bi morala biti prima facie indic za zlorabljen sodni postopek.*** Te

taktike tožeče stranke uporabljajo za druge namene kot za uveljavljanje dostopa do sodnega varstva***, da bi se dejansko uveljavljala, priznala ali uresničevala pravica, kar vodi v zlorabo materialnega ali procesnega prava***. Take taktike se pogosto, čeprav ne vedno, združujejo z različnimi oblikami ustrahovanja, nadlegovanja ali groženj***, kot je grožnja uporabe strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti. V primeru smrti obtoženca se takšne nepoštene tožbe lahko celo nadaljujejo proti dedičem.***

Predlog spremembe 28
Predlog direktive
Uvodna izjava 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(20a) Druga ponavljajoča se značilnost strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti je izkoriščanje prevladujočega položaja, ki ga ima tožeča stranka zaradi svoje gospodarske moči, pravnih sredstev ali političnega vpliva, da bi se omejilo sodelovanje tožene stranke v javnosti. To vodi v neravnovesje moči, ki je še zlasti zaskrbljujoče, če se ti zlorabljeni sodni postopki financirajo neposredno ali posredno iz državnega proračuna in so združeni z drugimi posrednimi in neposrednimi državnimi ukrepi proti neodvisnim medijem, neodvisnemu novinarstvu in civilni družbi. To neravnovesje moči morda ni prisotno v nekaterih primerih, ki izpolnjujejo druga merila za strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti.

Predlog spremembe 29
Predlog direktive
Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(23) Toženim strankam bi moralo biti omogočeno uveljavljanje naslednjih postopkovnih jamstev: zahteve za varščino za kritje bodisi stroškov postopka bodisi stroškov postopka in odškodnine, predloga za zgodnjo zavrnitev ***očitno neutemeljenega*** sodnega postopka, zahteve za pravna sredstva zoper zlorabljene sodne postopke (dodelitev povračila stroškov ali naložitev odškodnine ali kazni) ali vsega navedenega hkrati.	(23) Toženim strankam bi moralo biti omogočeno uveljavljanje naslednjih postopkovnih jamstev: zahteve za varščino za kritje bodisi stroškov postopka bodisi stroškov postopka in odškodnine, predloga za zgodnjo zavrnitev ***zlorabljenega*** sodnega postopka, zahteve za pravna sredstva zoper zlorabljene sodne postopke (dodelitev povračila stroškov ali naložitev odškodnine ali kazni) ali vsega navedenega hkrati. ***Sodni postopki proti fizičnim ali pravnim osebam zaradi njihovega udejstvovanja pri udeležbi javnosti bi se morali obravnavati hitro in učinkovito, ob upoštevanju okoliščin primera, pravice do učinkovitega pravnega sredstva in pravice do poštenega sojenja.***

Predlog spremembe 30
Predlog direktive
Uvodna izjava 23 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(23a) Vsaka fizična ali pravna oseba, ki varuje ali spodbuja pravice oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti ali želijo drugače zaščititi dejavnosti za udeležbo javnosti, ki so predmet strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, bi morala imeti možnost, da se bodisi vključi v te postopke bodisi zagotovi informacije v podporo toženi stranki ali v njihovem imenu in z njihovo odobritvijo. Ta možnost pravnega zastopanja ne bi smela posegati v pravico in pristojnosti sindikatov in predstavnikov delavcev, da se v imenu delavcev udeležijo sodnih postopkov ali jim pri tem nudijo podporo v skladu z drugimi pravili Unije in nacionalnimi pravili.

Predlog spremembe 31
Predlog direktive
Uvodna izjava 25 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(25a) V tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti so izpostavljene osebe, ki so tarče velike finančne in psihološke škode, hkrati pa so primorane dokazovati dejstva, ki jih je pogosto težko dokazati, kot je zlorabljenost sodnega postopka. V teh primerih bi morale imeti tožene stranke pravico do podpore, ki jo potrebujejo za dokazovanje svoje trditve, pod pogojem, da jo predhodno odobrijo. To med drugim vključuje podporo in zagotavljanje informacij. Tožena stranka bi morala imeti pravico, da za tako podporo zaprosi katero koli fizično ali pravno osebo z legitimnim interesom ali strokovnim znanjem pri varovanju ali spodbujanju spoštovanja pravic oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti. To med drugim zajema na primer novinarje in akademike ter nevladne organizacije, organe ali agencije Unije, mednarodne organizacije in njihova telesa, poklicna in predstavniška združenja, sindikate in druge kolektivne organe, ki delujejo v interesu tožene stranke ali s posebnim znanjem o tožeči stranki, zlasti o njenim zavzemanjem proti udeležbi javnosti.

Predlog spremembe 32
Predlog direktive
Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(30) Kadar tožena stranka predlaga zgodnjo zavrnitev, bi morala tožeča stranka v postopku v glavni stvari v hitrem postopku dokazati, da ***zahtevek ni očitno neutemeljen***. To ne pomeni omejitve dostopa do sodnega varstva, saj tožeča stranka nosi dokazno breme v zvezi ***z navedenim*** zahtevkom v glavni stvari in	(30) Kadar tožena stranka predlaga zgodnjo zavrnitev, bi morala tožeča stranka v postopku v glavni stvari v hitrem postopku dokazati, da ***pri zahtevku ne gre za zlorabo sodnega postopka***. To ne pomeni omejitve dostopa do sodnega varstva, saj tožeča stranka nosi dokazno breme v zvezi ***s tem*** zahtevkom ***iz postopka***

mora ***v izogib zgodnji*** zavrnitvi ***izpolniti le precej nižji dokazni standard***, ***in sicer to***, ***da zahtevek ni očitno neutemeljen***.	v glavni stvari in mora ***dokazati, da namen ni zlorabiti zahtevek, da bi se izognila zgodnji*** zavrnitvi***, ter da bi morala tožena stranka***, ***kadar zahteva zavrnitev***, ***sodišču predložiti elemente, ki kažejo na zlorabo***.

Predlog spremembe 33
Predlog direktive
Uvodna izjava 30 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(30a) Zgodnja zavrnitev v celoti ali delno neutemeljenih zahtevkov ne pomeni neupravičene kršitve pravice do dostopa do sodnega varstva. Države članice bi morale na podlagi te direktive svoja sodišča pooblastiti, da lahko sprejemajo odločitve o zgodnji zavrnitvi, vendar tako odločitev sprejme sodnik za vsak primer posebej pri zahtevkih, kjer namen tožeče stranke ni, da bi se dejansko uveljavljala, priznala ali uresničevala pravica. Poleg tega bi morale imeti tožeče stranke vedno pravico vložiti pritožbo zoper odločitev o zgodnji zavrnitvi zahtevka.

Predlog spremembe 34
Predlog direktive
Uvodna izjava 34 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(34a) Določbe in zaščitni ukrepi iz te direktive se v skladu z razlago Sodišča Evropske unije glede načela „tempus regit actum“[1a] uporabljajo za vse nerešene sodne postopke za onemogočanje udeležbe javnosti na dan začetka veljavnosti nacionalnega zakona, s katerim se izvaja Direktiva, in pozneje.

	[1a] Zadeva št. C-610/10, Evropska komisija/Kraljevina Španija.

Predlog spremembe 35
Predlog direktive
Uvodna izjava 35 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(35a) To direktiva ne bi smela posegati v obstoječe pravice zastopanja in posredovanja, kot jih zagotavlja drugo pravo Unije ali nacionalno pravo.

Predlog spremembe 36
Predlog direktive
Uvodna izjava 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(36) Direktiva dopolnjuje Priporočilo Komisije o zaščiti novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi in zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti). Navedeno priporočilo je naslovljeno na države članice in zagotavlja celovit nabor ukrepov, vključno z usposabljanjem, ozaveščanjem, podporo osebam, zoper katere se vlagajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, ter zbiranjem podatkov, poročanjem in spremljanjem sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti.	(36) Direktiva dopolnjuje Priporočilo Komisije o zaščiti novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi in zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti). Navedeno priporočilo je naslovljeno na države članice in zagotavlja celovit nabor ukrepov, vključno z usposabljanjem, ozaveščanjem, podporo osebam, zoper katere se vlagajo strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, ter zbiranjem podatkov, poročanjem in spremljanjem sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti. ***Države članice bi morale pri prenosu te direktive poskrbeti tudi za izvajanje priporočila Komisije. Države članice bi morale posebno pozornost nameniti izvajanju priporočil zlasti glede vključevanja podobnih zaščitnih ukrepov, kot jih veljavna direktiva določa za notranje zadeve, ki ne sodijo na področje uporabe te direktive, ter zagotavljanju pravne pomoči toženim strankam na cenovno ugoden in zlahka dostopen način, zagotoviti pa bi morale tudi vključitev ustreznih ciljnih določb v nacionalne zakone za prenos.***

Predlog spremembe 37
Predlog direktive
Uvodna izjava 36 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36a) Ta direktiva zagotavlja podporo in preventivne ukrepe, tudi vzpostavitev nacionalnih skladov s strani držav članic, ki jih upravljajo neodvisni organi, kot so organizacije civilne družbe in, s podporo Komisije, mehanizme za nefinančno podporo, kot je zagotavljanje pravne pomoči in psihološke podpore, ter ukrepe za usposabljanje, ozaveščanje in zbiranje podatkov. Njen cilj je tudi zagotoviti zbiranje podatkov z določitvijo enotnih meril na ravni EU. Vzpostaviti bi bilo treba nacionalne informacijske točke, ki bi jih koordinirala Komisija, upravljale pa bi jih organizacije neodvisne civilne družbe, ki bi razpolagale s sredstvi Unije, in bi zbirale in izmenjevale informacije o vseh organizacijah, ki zagotavljajo smernice in pomoč osebam, zoper katere tečejo zlorabljeni sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti. Take organizacije bi lahko vključevale združenja pravnih delavcev, medijske in tiskovne svete, krovna združenja zagovornikov človekovih pravic, združenja na ravni Unije in nacionalni ravni, odvetniške družbe, ki neodplačno zastopajo osebe, zoper katere tečejo zlorabljeni sodni postopki za onemogočanje udeležbe, pravne svetovalnice pri univerzah in druge nevladne organizacije.

Predlog spremembe 38
Predlog direktive
Uvodna izjava 36 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36b) Namen te direktive ni reševanje vseh strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti, ki so vložene proti osebam, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti. V prihodnje je treba posebno pozornost nameniti zlorabi kazenskopravnega sistema in sistema upravnega prava. Zlasti pri kaznivem dejanju obrekovanja obstaja veliko tveganje za zlorabo, saj se lahko uporabijo kot podlaga za strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti. Komisija in države članice bi morale poiskati rešitve za odpravo teh tveganj.

Predlog spremembe 39
Predlog direktive
Uvodna izjava 36 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36c) Usposabljanje novinarjev, drugih medijskih delavcev in zagovornikov človekovih pravic bi moralo okrepiti njihove zmožnosti za soočanje z zlorabljenimi sodnimi postopki zoper udeležbo javnosti. Osredotočati bi se bilo treba na priznanje takih sodnih postopkov, soočanje z vlogo tožene stranke v njih ter obveščanje o pravicah in obveznostih, da bi lahko ukrenili vse potrebno in se zaščitili pred takimi postopki. Usposabljanje bi morali zagotoviti tudi pravnim delavcem, da bi bili bolj seznanjeni z zlorabljenimi sodnimi postopki in da bi jih lahko odkrili v zgodnji fazi.

Predlog spremembe 40
Predlog direktive
Uvodna izjava 36 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36d) Države članice bi morale vzpostaviti namenske nacionalne sklade, ki bi jih upravljali neodvisni organi, kot so organizacije civilne družbe, ki bi ob podpori Komisije nudili podporo in odškodnino žrtvam zlorabljenih sodnih postopkov. Nacionalni skladi bi se morali deloma financirati s kaznimi. Sredstva iz nacionalnih skladov bi bilo treba razdeliti tudi organizacijam, ki usmerjajo in podpirajo cilje strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti, da se tem organizacijam zagotovijo zadostna sredstva za ustrezno opravljanje njihovih nalog.

Predlog spremembe 41
Predlog direktive
Uvodna izjava 36 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36e) Zbiranje podatkov je bistvenega pomena za dokumentiranje primerov zlorabljenih sodnih postopkov ter iskanje načinov za njihovo preprečevanje. Ta direktiva bi morala določiti enotna merila za standardizacijo postopkov za zbiranje podatkov v državah članicah in zagotoviti zbiranje primerljivih podatkov. Podatki študije morajo vključevati naslednje:
	(i) število zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti, začetih v zadevnem letu;
	(ii) število zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti, ki so bili v zadevnem letu, začenši z letom 2022, zgodaj zavrnjeni, ker so se nanašali na v celoti ali delno neutemeljene zahtevke, bodisi zaradi vsebinskih bodisi zaradi postopkovnih razlogov;
	(iii) število sodnih postopkov,

razvrščenih glede na vrsto tožene stranke (npr. novinar, zagovornik človekovih pravic, medijska hiša);

(iv) število sodnih postopkov, razvrščenih glede na vrsto tožeče stranke (npr. politik, fizična oseba, gospodarska družba in podatek, ali je tožnik tuji subjekt);

(v) podatke o dejanjih udeležbe javnosti, zaradi katerih so bili začeti sodni postopki;

(vi) podatke o ocenjenih zneskih začetne odškodnine, ki jih zahtevajo tožeče stranke;

(vii) opis različnih pravnih podlag, ki jih tožeče stranke uporabljajo, ter s tem povezane številčne podatke;

(viii) podatke o trajanju postopkov, ki zajemajo vse stopnje;

(ix) podatke o čezmejnih elementih;

(x) druge podatke, če so na voljo, vključno s podatki o sodnih stroških postopkov, in po potrebi, če je ustrezno, podatke o zgodovinskem ozadju zadev;

(xi) vrsto zahtevka, izdanega na podlagi te direktive in priloženega priporočila.

Predlog spremembe 42
Predlog direktive
Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Ta ***direktive*** zagotavlja zaščitne ukrepe zoper ***očitno neutemeljene*** ali ***zlorabljene sodne postopke*** v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki se začnejo zoper fizične ***in*** pravne osebe, ***zlasti novinarje in zagovornike*** človekovih pravic, zaradi njihovega udejstvovanja pri udeležbi javnosti.	Ta ***direktiva*** zagotavlja ***postopkovne in pravne*** zaščitne ukrepe zoper ***zlorabljene sodne postopke*** ali ***grožnje s sprožitvijo sodnih postopkov*** v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki se začnejo ***neposredno ali posredno*** zoper fizične ***ali*** pravne osebe, ***kot so novinarji, medijske hiše, zagovorniki pravic, zlasti*** človekovih pravic, ***okolja, pravic žensk in pravic oseb LGBTIQ+, pa tudi organizacije civilne***

	družbe, nevladne organizacije, aktivisti, sindikati, umetniki, raziskovalci, akademiki, blogerji, žvižgači ali politična opozicija, zaradi njihovega udejstvovanja pri udeležbi javnosti***, tudi na spletu***.

Predlog spremembe 43
Predlog direktive
Člen 1 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(1a) Ta direktiva določa minimalne standarde varstva fizičnih in pravnih oseb, ki sodelujejo pri udeležbi javnosti na področju civilnih sodnih postopkov. Izvajanje te direktive pod nobenim pogojem ne predstavlja podlage za znižanje ravni zaščitnih ukrepov, ki jo v zadevah, zajetih s to direktivo, države članice že zagotavljajo.

Predlog spremembe 44
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. „udeležba javnosti“ pomeni vsako izjavo ali dejavnost fizične ali pravne osebe, ki ***je izražena*** ali se izvaja ob uveljavljanju ***pravice do svobode*** izražanja in obveščanja o zadevi v javnem interesu, ***ter s tem neposredno povezana pripravljalna***, ***podporna*** ali ***pomožna ravnanja***. To vključuje pritožbe, peticije, ***upravne*** ali ***sodne zahtevke*** in ***udeležbo*** na javnih obravnavah;	1. „udeležba javnosti“ pomeni vsako izjavo ali dejavnost fizične ali pravne osebe, ki ***se izraža*** ali se izvaja ob uveljavljanju ***temeljnih pravic in svoboščin, kot so svoboda*** izražanja in obveščanja o zadevi v javnem interesu, ***svoboda združevanja in zbiranja, svoboda medijev***, ***akademska in umetniška svoboda, svoboda znanosti in kulture, pravica do kolektivnih pogajanj in ukrepov, pravica do učinkovitega pravnega sredstva*** ali ***pravica do dobrega upravljanja***. To vključuje ***vse dejavnosti, ne glede na naravo, medij ali obliko, ki so namenjene izvajanju javnega nadzora, razkrivanju, razširjanju ali promociji informacij v javnosti, kot so*** pritožbe, peticije, ***upravni*** ali ***sodni zahtevki*** in

	sodelovanje na javnih obravnavah***, ter vse oblike ustvarjanja, razstav, oglaševanja ali druge promocije novinarskih, političnih, znanstvenih, akademskih, umetniških del, komentarjev ali satiričnih sporočil, publikacij ali del. Vključene so tudi vse podporne ali pripravljalne dejavnosti, zlasti delo medijskih organizacij, kot je podpora, ki jo fizične ali pravne osebe na poklicni ali osebni podlagi zagotavljajo drugim osebam za namene, ki so neposredno povezani z udeležbo javnosti pri zadevah v javnem interesu***;

Predlog spremembe 45
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) javno zdravje, varnost, okolje, podnebje ali uveljavljanje temeljnih pravic;	(a) javno zdravje, varnost, ***svoboda in pluralnost medijev,*** okolje, podnebje ali uveljavljanje temeljnih ***in človekovih*** pravic***, vključno z delavskimi pravicami, nediskriminacijo, enakostjo spolov in zaščito pred nasiljem na podlagi spola***;

Predlog spremembe 46
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(c) zadeve, ki so v javni obravnavi ***ali pregledu*** pri zakonodajnem, izvršilnem ali sodnem organu, ter vsi drugi ***javni*** uradni postopki;	(c) zadeve, ki so v javni obravnavi pri zakonodajnem, izvršilnem ali sodnem organu, ter vsi drugi uradni postopki***, kot tudi ukrepanje ali neukrepanje vladnih organov***;

Predlog spremembe 47
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(d) obtožbe o korupciji, goljufiji ali ***kriminalu***;	(d) obtožbe o korupciji, goljufiji***, poneverbi, pranju denarja, izsiljevanju, prisili, spolnem nadlegovanju in nasilju na podlagi spola*** ali ***drugih kaznivih dejanjih ali prekrških, vključno z okoljskimi***;

Predlog spremembe 48
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(e) dejavnosti za ***boj*** proti dezinformacijam;	(e) dejavnosti za ***zaščito vrednot iz člena 2 PEU in načela nevmešavanja v demokratične procese ter za zagotavljanje ali olajšanje dostopa javnosti do informacij z namenom boja*** proti dezinformacijam;

Predlog spremembe 49
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(ea) akademske, znanstvene in raziskovalne dejavnosti;

Predlog spremembe 50
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 2 – točka e b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(eb) umetniške dejavnosti;

Predlog spremembe 51
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
3. „zlorabljeni sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti“ pomenijo sodne postopke, začete zoper udeležbo javnosti, ki ***so v celoti*** ali ***delno neutemeljeni***, njihov glavni namen pa je preprečiti, omejiti ali kaznovati udeležbo javnosti. Znaki takega namena so lahko:	3. „zlorabljeni sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti“ pomenijo sodne postopke, začete zoper udeležbo javnosti, ki ***sodni postopek zlorabijo za druge namene kot pa dejansko uveljavljanje, priznavanje*** ali ***uresničevanje neke pravice***, njihov glavni namen pa je preprečiti, omejiti ali kaznovati udeležbo javnosti. Znaki takega namena so lahko:

Predlog spremembe 52
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka -a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(-a) v kolikšni meri je zahtevek očitno neutemeljen;

Predlog spremembe 53
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) obstoj več postopkov, ki so jih sprožile tožeča stranka ali pridružene stranke v zvezi s podobnimi zadevami, ter	***črtano***

Predlog spremembe 54
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(ca) uporaba taktik, ki toženi stranki povzročajo nerazumno visoke stroške, vključno z izbiro jurisdikcije ali uporabo priglasitev za namene zavlačevanja;

Predlog spremembe 55
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka c b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(cb) izkoriščanje prevladujočega položaja zaradi gospodarske moči, pravnih sredstev ali političnega ali družbenega vpliva, da bi se omejila udeležba tožene stranke v javnosti, kar bi povzročilo neravnovesje moči med strankama;

Predlog spremembe 56
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka c c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(cc) obstoj več trajajočih ali preteklih postopkov, ki so jih sprožile tožeča stranka ali pridružene stranke v zvezi z udeležbo javnosti;

Predlog spremembe 57
Predlog direktive
Člen 3 – odstavek 1 – točka 3 – točka c d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(cd) predhodna zgodnja zavrnitev podobnega zahtevka kot zlorabe.

Predlog spremembe 58
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) zgodnjo zavrnitev ***očitno neutemeljenih*** sodnih postopkov v skladu s Poglavjem III;	(b) zgodnjo zavrnitev ***zlorabljenih*** sodnih postopkov v skladu s Poglavjem III;

Predlog spremembe 59
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
3. Države članice lahko ***določijo***, da lahko sodišče, pred katerim poteka postopek, po uradni dolžnosti uporabi postopkovna jamstva v skladu s poglavjema III in IV.	3. Države članice lahko, da lahko sodišče, pred katerim poteka postopek, po uradni dolžnosti uporabi postopkovna jamstva v skladu s poglavjema III in IV. ***Države članice zagotovijo, da mora sodišče, pred katerim poteka postopek, po uradni dolžnosti sprejeti ukrepe iz členov 8, 14 in 15.***

Predlog spremembe 60
Predlog direktive
Člen 5 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	3a. Države članice zagotovijo, da se sodni postopki proti fizičnim ali pravnim osebam zaradi njihovega sodelovanja pri udeležbi javnosti obravnavajo hitro in učinkovito, ob upoštevanju okoliščin primera, pravice do učinkovitega pravnega sredstva in pravice do poštenega sojenja.

Predlog spremembe 61
Predlog direktive
Člen 7 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Intervencija tretjih strank	Intervencija tretjih strank ***v podporo toženi stranki***

Predlog spremembe 62
Predlog direktive
Člen 7 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko sodišče, pred katerim poteka sodni postopek za onemogočanje udeležbe javnosti, sprejme udeležbo nevladnih organizacij, ***ki varujejo*** ali ***spodbujajo pravice oseb***, ki ***se udejstvujejo pri udeležbi javnosti,*** v navedenem postopku bodisi v podporo toženi stranki bodisi ***za posredovanje informacij***.	Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko sodišče, pred katerim poteka sodni postopek za onemogočanje udeležbe javnosti, sprejme udeležbo ***Agencije Evropske unije za temeljne pravice, mednarodnih organizacij in njihovih organov, kot je Svet Evrope,*** nevladnih organizacij ***ali kolektivnih organov***, ***kot so sindikati*** ali ***poklicne organizacije***, ki ***lahko sodelujejo ali posredujejo informacije*** v navedenem postopku bodisi v podporo toženi stranki bodisi ***v njenem imenu***.

Predlog spremembe 63
Predlog direktive
Člen 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Člen 7a
	Zastopanje tretje strani
	Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da ima tožena stranka v vseh postopkih, na katere se nanaša ta direktiva, pravico, da za delovanje v njenem imenu pooblasti organ, organizacijo ali združenje.

Predlog spremembe 64
Predlog direktive
Poglavje III – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Zgodnja zavrnitev ***očitno neutemeljenih*** sodnih postopkov	Zgodnja zavrnitev ***zlorabljenih*** sodnih postopkov ***za onemogočanje udeležbe javnosti***

Predlog spremembe 65
Predlog direktive
Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Države članice sodišča pooblastijo za sprejetje odločitve o zgodnji zavrnitvi, v celoti ali delno, sodnega postopka za onemogočanje udeležbe javnosti ***zaradi očitne neutemeljenosti***.	1. Države članice sodišča pooblastijo za sprejetje odločitve o zgodnji zavrnitvi, v celoti ali delno, ***zlorabljenega*** sodnega postopka za onemogočanje udeležbe javnosti***, kot je opredeljeno v členu 3(3)***.

Predlog spremembe 66
Predlog direktive
Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Države članice ***lahko*** določijo roke za uveljavljanje pravice do vložitve predloga ***zgodnjo*** zavrnitev***. Roki morajo biti sorazmerni in ne smejo onemogočati ali čezmerno oteževati uveljavljanja***.	2. ***Tožena stranka lahko v kateri koli fazi postopka predlaga zavrnitev; kadar nacionalni sistemi civilnega procesnega prava predvidevajo ločeno fazo dopustnosti, lahko*** države članice določijo roke za uveljavljanje pravice do vložitve predloga ***za*** zavrnitev ***v tej fazi postopka***.

Predlog spremembe 67
Predlog direktive
Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Države članice zagotovijo, da mora v primeru, ko je tožena stranka predlagala zgodnjo zavrnitev, tožeča stranka dokazati, da zahtevek ni ***očitno neutemeljen***.	Države članice zagotovijo, da mora v primeru, ko je tožena stranka predlagala zgodnjo zavrnitev, tožeča stranka dokazati, da zahtevek ni ***zlorabljen, kot je opredeljeno v členu 3(3)***.

Predlog spremembe 68
Predlog direktive
Poglavje V a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Poglavje Va

PODPORNI UKREPI

Člen 18a

Nacionalni sklad

1. Države članice s pomočjo Komisije ustanovijo nacionalni sklad, ki ga vodi neodvisni organ, za odškodnino vsem fizičnim in pravnim osebam, ki so utrpele škodo zaradi zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti, ki ni že zajeta v obstoječih nacionalnih shemah za nadomestilo škode žrtvam ter podpirajo organizacije, ki zagotavljajo vodenje in podporo osebam, ki so žrtve zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti.

2. Nacionalni skladi se delno financirajo s kaznimi iz člena 16 te direktive. Države članice določijo višino zneska od kazni, ki bo namenjen nacionalnim skladom.

Člen 18b

Mehanizmi za nefinančno podporo

1. Države članice zagotovijo mehanizme za nefinančno podporo osebam, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti. Taki ukrepi med drugim zajemajo pravno pomoč in psihološko podporo ter informacije o organizacijah, ki svetujejo in pomagajo žrtvam zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti. Navedena podpora in pomoč sta dostopni in brezplačni.

2. Države članice bi morale vzpostaviti nacionalne informacijske točke, ki jih upravljajo neodvisne organizacije civilne družbe in ki bodo zbirale in izmenjevale informacije o vseh organizacijah, ki svetujejo in pomagajo žrtvam zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti.

3. Države članice lajšajo izmenjavo informacij in dobre prakse med organizacijami, ki svetujejo in pomagajo žrtvam zlorabljenih sodnih postopkov za

onemogočanje udeležbe javnosti.

Predlog spremembe 69
Predlog direktive
Poglavje V b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Poglavje Vb
	PREVENTIVNI UKREPI
	Člen 18c
	Usposabljanje
	1. Države članice ob ustreznem spoštovanju neodvisnosti sodstva, neodvisnosti pravnega poklica in razlik v organizaciji sodstva po vsej Uniji podpirajo priložnosti za usposabljanje pravnih strokovnjakov, kot so sodniki in sodno osebje na sodiščih vseh stopenj, odvetnikov ter potencialnih žrtev takih sodnih postopkov, da bi povečale ozaveščenost o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti in postopkovnih jamstvih zoper njih, določenih v tej direktivi, pa tudi o potrebah fizičnih ali pravnih oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti.
	2. Države članice zagotovijo, da so priložnosti za usposabljanje na voljo tudi posameznikom in organizacijam, ki sodelujejo pri udeležbi javnosti, da se jim zagotovi posebno znanje, da bodo lahko prepoznali zlorabe sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti in se nanje ustrezno odzvali. Države članice zagotovijo, da so zlorabljeni sodni postopki za onemogočanje udeležbe javnosti vključeni zlasti v študijske programe prava in novinarstva.
	3. Komisija podpira države članice pri spodbujanju usposabljanja in izmenjave praks, da se v največji možni meri zagotovi sledenje skupnim ciljem in uporaba enotne metodologije na ravni EU. V zvezi s tem bi morale zagotoviti

udeležbo delavcev v pravni stroki in njihovih poklicnih združenj.

Člen 18d

Ozaveščanje

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so informacijske kampanje in kampanje ozaveščanja, namenjene vsem ustreznim deležnikom iz javnega in zasebnega sektorja ter raziskovalnim in izobraževalnim programom, da bi se razširilo znanje o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti in postopkovnih zaščitnih ukrepih iz te direktive, povečala ozaveščenost javnosti in resno zmanjšalo tveganje ali nevarnost takih tožb. Kadar je ustrezno, države članice pri tem sodelujejo z vsemi zadevnimi deležniki.

2. Države članice zagotovijo podporo in informacije o dejavnostih ozaveščanja o obstoječih podpornih strukturah na ravni EU in nacionalni ravni, vključno s sklicevanjem na nacionalne kontaktne točke, ki zbirajo in izmenjujejo informacije o razpoložljivih virih, vključno s pravno pomočjo in pravnimi načini obrambe, ki so na voljo.

Člen 18e

Zbiranje podatkov

1. Države članice bi morale ob upoštevanju svojih institucionalnih ureditev glede pravosodne statistike pooblastiti enega ali več organov, da ob polnem spoštovanju zahtev glede varstva podatkov zbirajo in združujejo podatke o zlorabljenih sodnih postopkih za onemogočanje udeležbe javnosti, sproženih pod njihovo jurisdikcijo.

2. Za namene odstavka 1 tega člena države članice vzpostavijo register sodnih odločb v zvezi z zadevami, ki jih urejata ta direktiva in priloženo priporočilo. Register je na mestu uporabe brezplačno javno dostopen in je skladen s pravili Unije in nacionalnimi pravili o varstvu osebnih

podatkov.

Predlog spremembe 70
Predlog direktive
Člen 19 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Člen 19a
	Čas uporabe
	Določbe te direktive se uporabljajo za vse zlorabljene sodne postopke za onemogočanje udeležbe javnosti, kot so opredeljeni v členu 3(3), ki se začnejo ali nadaljujejo v času začetka veljavnosti nacionalne zakonodaje, s katero se izvaja ta direktiva, in po tem.

Predlog spremembe 71
Predlog direktive
Člen 20 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Države članice Komisiji do ***[pet let*** od datuma prenosa] zagotovijo vse ustrezne informacije v zvezi z izvajanjem in uporabo te direktive. Komisija na podlagi predloženih informacij najpozneje do ***[6 let*** od datuma prenosa] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive. Poročilo vsebuje oceno razvoja zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti in učinka te direktive v državah članicah. Poročilu se po potrebi priložijo predlogi za spremembo te direktive.	Države članice Komisiji do ***[tri leta*** od datuma prenosa] ***in nato vsako leto*** zagotovijo vse ustrezne informacije v zvezi z izvajanjem in uporabo te direktive. Komisija na podlagi predloženih informacij najpozneje do ***[štiri leta*** od datuma prenosa] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži ***letno*** poročilo o uporabi te direktive. Poročilo vsebuje oceno razvoja zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti in učinka te direktive v državah članicah. Poročilu se po potrebi priložijo predlogi za spremembo te direktive. ***Ta poročila se objavijo.***

Predlog spremembe 72
Predlog direktive
Člen 20 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Komisija na podlagi uporabe te direktive o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti v civilnih zahtevkih, vloženih v kazenskem postopku, in na podlagi drugih razpoložljivih informacij oceni, ali so potrebni nadaljnji ukrepi zoper takšne tožbe v kazenskih postopkih.

POSTOPEK V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Naslov	Zaščita oseb, ki se udejstvujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti)
Referenčni dokumenti	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	JURI 5.5.2022
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	LIBE 5.5.2022
Pridruženi odbori - datum razglasitve na zasedanju	15.12.2022
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Ramona Strugariu 12.1.2023
Nadomeščeni/-a pripravljavec/-ka mnenja	Anna Júlia Donáth
Obravnava v odboru	22.3.2023
Datum sprejetja	23.5.2023
Izid končnega glasovanja	+: 51 –: 5 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róża Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani